

**UCHWAŁA NR 347/XXXII/2023**  
**RADY GMINY CZERNICE BOROWE**  
**z dnia 21 grudnia 2023r.**

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024.**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688), art. 4<sup>1</sup>ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2, 3 i ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939)

**§ 1**

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 na terenie Gminy Czernice Borowe stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2**

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czernice Borowe.

**§ 3**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**RADY GMINY**  
*Jan Bartold*  
**Janek Bartold**

**Uzasadnienie**  
**do Uchwały w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania**  
**Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii**  
**na rok 2024**

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości nakłada na gminę obowiązek corocznego uchwalania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i w związku z powyższym na podstawie art.4<sup>1</sup> ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151) oraz art. 10 ust.2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 poz. 1939) podjęcie uchwały jest zasadne. Zadania objęte programem finansowane są ze środków pochodzących z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Realizatorem programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**RADY GMINY**  
*Jacek Bartold*  
**Jacek Bartold**

**Załącznik  
do Uchwały nr 347/XXXII/2023  
Rady Gminy Czernice Borowe  
z dnia 21 grudnia 2023 r.**

**GMINNY PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH  
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2024**

**WSTĘP**

Uzależnienie od alkoholu jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Choroba alkoholowa ma wiele aspektów: wpływa na sferę zdrowotną, psychiczną, duchową i rodzinną uzależnionego. Problemy wynikające z nadużywania alkoholu wyróżniają się na tle innych ze względu na ich wpływ na wiele dziedzin życia społecznego. Przyczyniają się do negatywnych zjawisk, jak wypadki komunikacyjne, wykroczenia i czyny karalne. Nietrzeźwość to także jedna z głównych barier utrudniających wydostanie się z biedy. Niejednokrotnie z uzależnieniem wiąże się problem przemocy domowej.

Pomoc osobom uzależnionym nie może więc ograniczać się do bezpośredniego działania z osobą uzależnioną, ale ma zmniejszać negatywne skutki uzależnień dla całego społeczeństwa. Stąd też w Programie zawarta została działalność edukacyjna, której celem ma być uświadomienie młodym mieszkańcom gminy, jak szkodliwe są używki oraz wykształcenie w nich właściwych postaw społecznych. Niezmiernie istotne jest również wzmacnianie pozycji rodziny poprzez działania edukacyjne i realizację przedsięwzięć profilaktycznych, mających na celu integrację i wskazanie sposobu spędzania wolnego czasu w sposób wolny od używek.

Znaczny wzrost spożycia alkoholu wśród młodzieży i zdecydowane obniżenie wieku inicjacji alkoholowej, a także ogólne przyzwolenie społeczne na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi powoduje, że coraz więcej miejsca w edukacji powinna zajmować z jednej strony profilaktyka alkoholowa, z drugiej zaś pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom. Problem alkoholizmu i profilaktyki powinien być sygnalizowany i rozwiązywany na szczeblu lokalnym i w lokalnej społeczności głównie z tego względu, że takie działania przynoszą najczęściej wymierne skutki.

**Rozdział I**

**Opis zjawiska na podstawie diagnozy**

*Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowano w oparciu o następujące narzędzia:*

- przeprowadzoną w 2021r. Diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Czernice Borowe
- analizę dokumentów Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- wywiad z Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicach Borowych,
- wywiad z dzielnicowym Posterunku Policji w Krasnem,
- konsultacje ze specjalistą terapii uzależnień Punktu Konsultacyjno Informacyjnego w Czernicach Borowych

### **Wyniki diagnozy przedstawiają się następująco:**

W Gminie Czernice Borowe w 2022r. zamieszkiwało 3 675 mieszkańców. W stosunku do 7 osób Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła czynności zmierzające do wydania orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu uzależnienia od alkoholu.

Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Czernice Borowe zarejestrowanych w 2022r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Przasnyszu wynosiła 105.

W 2022r. z pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicach Borowych skorzystało 83 rodziny, w skład których wchodziło 245 osób. Z danych Ośrodka wynika, że ilość rodzin z problemem alkoholowych korzystających z pomocy, utrzymuje się na względnie stałym poziomie i niezmiennie problem ten ciągle występuje. Nie posiadamy zgłoszeń o rodzinach borykających się z problemem uzależnienia od narkotyków. Działania koncentrują się na uświadamianiu młodych ludzi, zwłaszcza uczniów o szkodliwości ich działania. W 2022r. pomocą finansową tutejszego Ośrodka z powodu alkoholizmu objętych zostało 9 rodzin.

Problem nadużywania alkoholu często wiąże się ze zjawiskiem przemocy występującym w rodzinach. W 2022r. wszczęto 4 procedury „Niebieskiej Karty”, ogółem procedurą objętych były 4 rodziny. W celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny systematycznie uczestniczy w spotkaniach z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na podstawie Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Czernice Borowe można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające uwagi ze strony władz samorządowych.

#### **1. Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców Gminy Czernice Borowe.**

a) Najistotniejszym problemem zdaniem mieszkańców w ich środowisku lokalnym uzależnienie od alkoholu, bezrobocie oraz uzależnienie od narkotyków. Jako najmniej istotny problem w środowisku lokalnym badani uznali przestępczość oraz uzależnienie od internetu, cyber przemoc.

b) Nieco ponad połowa dorosłych mieszkańców deklaruje, że inicjacja alkoholowa miała u nich miejsce powyżej 18 roku życia. Pewna część badanych mieszkańców dość często spożywa alkohol. Ponad połowa badanych spożywa go kilka razy w miesiącu i częściej, nikt nie zadeklarował abstynencji. Badani deklarują w większości, iż jednorazowo nie spożywają znacznych ilości alkoholu. Wiedza na temat szkodliwości spożywania alkoholu jest wśród mieszkańców na średnim poziomie.

c) Palenie wyrobów tytoniowych jest wśród dorosłych mieszkańców Gminy Czernice Borowe dość popularnym nałogiem. Żaden z badanych nie odpowiedział, że nie pali obecnie wyrobów papierosowych okazji, czy też nałogowo.

d) Wszyscy badani twierdzą, że nie mają w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające. Wskazuje to na pozytywną tendencję w zakresie uzależnienia od substancji psychoaktywnych takich, jak narkotyki czy dopalacze, jednakże nie wyklucza to występowania tego rodzaju uzależnień wśród mieszkańców Gminy Czernice Borowe. Jeżeli chodzi o źródło pozyskiwania owych substancji, to badani również twierdzą, że nie wiedzą gdzie można nabyć tego typu substancje.

e) Problemem w środowisku lokalnym Gminy Czernice Borowe jest uzależnienie od komputerów i Internetu- prawie wszyscy mieszkańcy oceniają, że jest to bardzo lub dość powszechne zjawisko w ich najbliższym otoczeniu.

f) Zaledwie 2% mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Świadczyć to może o braku wiedzy mieszkańców na temat tego, jak istotne jest ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych (alkohol, nikotyna, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, leki) oraz zapobieganie różnorodnym szkodom zdrowotnym i społecznym, które są z tym związane. Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców. Dlatego, należałoby wziąć pod uwagę możliwość zorganizowania darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami, czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.

g) Jak wynika z przeprowadzonych badań dotyczących przemocy w rodzinie- żaden z badanych nie twierdzi, że ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 2% podejrzewa, że tak się dzieje. Należy jednak pamiętać, że przemoc w rodzinie jest w dużej mierze zjawiskiem ukrytym i wiele osób doświadczających przemocy w rodzinie nie zgłasza się po pomoc. Uzyskane wartości pozwalają sądzić, że większość mieszkańców Gminy Czernice Borowe nie przejawia postaw wychowawczych, które są charakterystyczne dla autokratycznego modelu wychowania. Niepokoi jednak, że dopuszczają oni stosowanie kar fizycznych względem swoich dzieci. Należałoby zwrócić większą uwagę na rozpowszechnianie informacji na temat tego, że stosowania kar cielesnych jest zakazane przez prawo oraz tego, jakie negatywne konsekwencje niesie za sobą stosowanie kar cielesnych względem dzieci.

## **2. Wnioski dotyczące badań punktów sprzedaży alkoholu.**

a) Ankieta wykazała, że próby zakupu napojów alkoholowych przez osoby niepełnoletnie na terenie Gminy Czernice Borowe nie zdarzają się często, jednak w niektórych punktach może być to zauważalny problem.

b) Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży na terenie Gminy Czernice Borowe również nie wydaje się być częstym zjawiskiem. Żaden ze sprzedawców nie wskazał, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy w obrębie sklepu, w którym pracuje doszło do nieprzyjemnych zajść związanych ze spożywaniem alkoholu.

c) Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż większość sprzedawców odpowiedzialnie podchodzi do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, a zdecydowana większość poważnie traktuje ten zakaz. Mimo wszystko, w zestawieniu tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach na terenie Gminy Czernice Borowe zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Kampania informacyjna może obejmować szkolenie dla sprzedawców, dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach.

d) Nieco ponad połowa mieszkańców uważa, że w ich okolicy znajduje się odpowiednia ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Jednocześnie, łącznie wszyscy sprzedawcy ocenili funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu, jako dobrą.

## **3. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży**

a) Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Czernice Borowe jest na średnim poziomie ryzyka- 13% uczniów klas 4-6 oraz 13% uczniów klas 7-8 szkoły podstawowej przyznaje w badaniu, że spożywało alkohol. Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież często wskazują na picie okazjonalne w towarzystwie rodziny lub podczas spotkań ze znajomymi. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane

do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą. Działania profilaktyczne, skierowane do dzieci i młodzieży powinny mieć zarówno charakter edukacyjny, jak i dostarczać im alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

c) Badania wykazały, że pewien odsetek badanych młodych mieszkańców Gminy Czernice Borowe palił. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu 7% uczniów klas 7-8. Palenie wyrobów tytoniowych jest więc mniej popularne wśród młodych mieszkańców gminy aniżeli spożywanie alkoholu. Budzi jednak niepokój iż, uczniowie najczęściej wskazują, że podczas spotkań ze znajomymi. Jednocześnie niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Rekomenduje się podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.

d) Jak wynika z badań zażywanie substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze nie jest rozpowszechnionym problemem. Do zażywania narkotyków i/lub dopalaczy kiedykolwiek w życiu nie przyznał się żaden z badanych uczniów klas. Badani uczniowie nie mają wiedzy na temat instytucji, które świadczą pomoc osobom uzależnionym, a także w większości twierdzą, że nie wiedzą czy łatwo jest kupić narkotyki lub dopalacze w ich środowisku. Mimo wszystko, należy zwrócić uwagę na profilaktykę narkotykową wśród uczniów. W przypadku zażywania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych.

e) Kolejnym zauważalnym problemem wśród młodych mieszkańców gminy są przypadki agresji i przemocy (zarówno fizycznej, jak i psychicznej), z jakimi młodzi ludzie spotykają się w środowisku rówieśniczym. Niektórzy z uczniów nawet kilka razy w tygodniu doświadczają przemocy fizycznej oraz psychicznej ze stronnych swoich kolegów i koleżanek w szkole. Otrzymane wyniki powinny skłonić do zapoczątkowania lub rozwijania w szkole działań z zakresu zapobiegania agresji i przemocy, autoagresji oraz rozwiązywania konfliktów. Preferowane byłyby także doskonalenie szkolnych rozwiązań systemowych w zakresie kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych. To przede wszystkim dyrektorzy placówek oświatowych powinni zwrócić szczególną uwagę na problem przemocy rówieśniczej. Preferowane byłyby także doskonalenie szkolnych rozwiązań systemowych w zakresie kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych.

Co więcej, otrzymane wyniki na temat jakości relacji rówieśniczych w badanych klasach mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą mieli okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.

f) Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera, telefonu komórkowego czy na oglądaniu telewizji. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób nawet powyżej 5 godzin dziennie. Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające

różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

g) Już 7% uczniów klas 4-6 oraz 23% uczniów klas 7-8 doświadczyło zjawiska „hejtowania” w przestrzeni internetowej. Uczniowie padali również ofiarami wielu innych działań z zakresu cyberprzemocy. W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna wydaje się również szeroka edukacja z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.

h) Zauważalnym problemem wydaje się być skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych. Już 7% młodszych oraz aż 33% uczniów starszych klas szkoły podstawowej ma doświadczenia związane z tego typu „rozrywką”. Również internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych lub krótkich pogadanek na lekcjach wychowawczych.

i) Jak wynika z przeprowadzonych badań część badanych uczniów nie potrafi zagospodarować swojego czasu wolnego. Uczniowie często spędzają czas wolny przed telewizorem, komputerem czy korzystając ze smartfonów, przeznaczając go na oglądanie filmów, seriali, korzystanie z portali społecznościowych, rzadko kiedy na naukę, czy programy dokumentalne, informacyjne. Część badanych uczniów przyznaje, że w okolicy brakuje atrakcyjnych propozycji spędzania czasu wolnego, takich jak obiekty sportowe, tereny zielone, organizacje młodzieżowe. Należy poświęcić więcej uwagi ofercie zajęć oraz oddziaływań skierowanych do dzieci i młodzieży na terenie gminy. Może istnieć potrzeba szerszego zdiagnozowania zasygnalizowanego problemu.

## **Rozdział 2**

### **Postanowienia ogólne**

§ 1.1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok, zwany w dalszej części „programem”.

2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa zakres oraz sposób prowadzenia zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Program stanowi element realizowanych celów polityki społecznej ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Czernice Borowe.

3. Powyższy Program został poprzedzony wnikliwą Diagnozą Lokalnych Zagrożeń Społecznych. Program określa zadania własne gminy wynikające z art. 4<sup>1</sup> ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U z 2023 poz. 2151) zwanej dalej Ustawą i ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii oraz priorytetowe zadania, które będą realizowane w ramach programu na rok 2023 i opiera się na :

- 1) Rekomendacjach i priorytetach dotyczących realizowania i finansowania gminnych programów wskazanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych na rok 2023,

2) Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025.

3) Ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej

4) Ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

4. Gminny Program uwzględnia działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach czynników ryzyka i czynników chroniących.

5. Zadania zawarte w Programie i sposoby ich realizacji są dostosowane do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pomocy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

6. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Czernice Borowe opracowano zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Uwzględniono również wskazówki, wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

7. Realizatorem Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

### **Rozdział 3**

#### **Cele programu**

§ 2.1. Celem głównym Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Czernice Borowe oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Kształtowanie polityki przeciwalkoholowej oraz przeciwdziałanie narkomanii poprzez zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień. Wzrost kompetencji mieszkańców i uczniów szkół znajdujących się na terenie gminy z zakresu problematyki uzależnień i zachowań ryzykownych.

2. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, integrację i reintegrację społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych.

3. W roku 2024 w.w. cele będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich i planuje się je realizować poprzez następujące cele szczegółowe:

1) niedopuszczanie do powstawania problemów alkoholowych, w tym ograniczanie dostępności do zakupu alkoholu, inicjowanie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy;

2) podwyższanie poziomu wiedzy o szkodliwości nadużywania alkoholu i narkotyków oraz patologiiach z tym związanych;

3) kształtowanie postaw preferujących trzeźwość oraz abstynencję;

4) działania interwencyjne w stosunku do osób zagrożonych wystąpieniem problemu alkoholowego;

5) działania minimalizujące następstwa nadmiernego spożywania alkoholu, w tym leczenie, rehabilitacja, pomoc społeczna i prawna dla ofiar tego zjawiska;

6) zapewnienie mieszkańcom Gminy Czernice Borowe możliwości uzyskania wsparcia oraz profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu problemów wynikających z nadużywania alkoholu, a także używania narkotyków oraz przemocy w rodzinie.



2. Działania objęte Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii finansowane są ze środków własnych Gminy pochodzących z opłat z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie planu wydatków określonych w budżecie gminy na rok 2023.

#### **Rozdział 4**

#### **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z zasadami określonymi w Narodowym Programie Zdrowia**

§3. Realizacja programu następuje przez podjęcie różnorodnych form działalności profilaktycznej:

1) udostępnienie wstępnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego GKRPA.

2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, obowiązku poddania się leczenia odwykowemu:

a) przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu w/w osób;

b) prowadzenie rozmów interwencyjno - motywacyjnych z osobami, co do których wpłynęły zgłoszenia;

c) kierowanie osób, które nie zgodziły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie leczeniu odwykowemu, na badanie przez biegłych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;

d) kierowanie wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego do sądu.

3) systematyczne szkolenie osób zajmujących się pomocą uzależnionym;

4) wspieranie działalności stowarzyszeń trzeźwościowych i grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych;

5) pokrywanie kosztów wydawania opinii przez biegłych tj. psychologa i psychiatrę orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz pokrywania kosztów sądowych w sprawie leczenia odwykowego;

6) ponoszenie kosztów udziału członków GKRPA oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego zajmujących się problematyką alkoholową oraz przeciwdziałaniem narkomanii w szkoleniach, konferencjach i seminariach oraz kosztów funkcjonowania działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

#### **Rozdział 5**

#### **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie**

§ 4. Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi następuje poprzez:

1) prowadzenie i finansowanie w ramach Punktu Konsultacyjnego GKRPA poradnictwa dla osób stykających się z uzależnieniami alkoholowymi, ich najbliższych oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie;

2) udzielanie informacji i porad dotyczących problematyki uzależnień i możliwości uzyskania pomocy;

3) finansowanie szkoleń, materiałów z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pomocy

osobom dotkniętym przemocą w rodzinie podejmowanych w szczególności przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji;

4) współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z sądami, kuratorami rodzinnymi, Prokuraturą, Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w celu przekazywaniu szybkich i dokładnych danych na temat osób kierowanych na leczenie oraz sprawców i ofiar przemocy w rodzinie;

5) pomoc ofiarom przemocy w rodzinie, poprzez współpracę z policją, ochotniczą strażą pożarną, służbą zdrowia, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej;

6) finansowanie programów psychoterapii osobom współzależnym i Dorosłym Dzieciom Alkoholików (DDA);

7) wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. przemocy w rodzinie z problem alkoholowym.

## Rozdział 6

**Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.**

§ 5. Działalność profilaktyczna, informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych jest realizowana w następujący sposób:

1) finansowe wspieranie edukacji dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii i innych patologii społecznych w szkołach i świetlicach wiejskich;

2) finansowanie prowadzenia programów terapeutycznych dla dzieci, młodzieży i innych członków rodzin, świadczenie pomocy psychologicznej przez specjalistów z zakresu psychologii z wykorzystaniem specjalistycznych materiałów dydaktycznych;

3) organizowanie i finansowanie prowadzenia programów przeciwdziałania przemocy w szkołach realizowanych w szczególności poprzez warsztaty dla dzieci, przedstawienia teatralne itp.;

4) współfinansowanie i wspieranie realizowanych w szkołach, stowarzyszeniach, instytucjach i innych organizacjach, konkursów, turniejów sportowo rekreacyjnych, koncertów oraz innych imprez dla dzieci, młodzieży i dorosłych z elementami edukacji i profilaktyki uzależnień na temat uzależnień oraz współ-uzależnień alkoholowych;

5) współfinansowanie lub finansowanie wycieczek, obozów, kolonii, imprez sportowych, turystycznych, rekreacyjnych, festynów, cyklicznych spotkań kulturalnych integrujących dzieci, młodzież i dorosłych z różnych środowisk na których realizowane są elementy edukacji profilaktycznej oraz propagowanie zdrowego stylu życia;

6) finansowe wspieranie działalności profilaktyczno - edukacyjnej prowadzonej przez policję oraz inne instytucje poprzez prowadzenie prelekcji, pogadanek, konkursów, szkoleń, rozprowadzanie ulotek, broszur, gadżetów;

7) wspieranie i dofinansowanie działań podejmowanych przez stowarzyszenia, organizacje pożytku publicznego oraz inne organizacje i instytucje w zakresie zajęć sportowo - rekreacyjnych upowszechniających profilaktykę uzależnień;

8) finansowanie działalności wychowawczo - opiekuńczej, warsztatów edukacyjno - profilaktycznych i konkursów dla dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich;

9) finansowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież w

formie pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz edukacyjno - wychowawczych tj. koła zainteresowań z wykorzystaniem specjalistycznych materiałów dydaktycznych oraz sprzętu w celu edukacji profilaktyki uzależnień;

10) prowadzenie spotkań szkoleniowych i informacyjnych dla osób zajmujących się sprzedażą napojów alkoholowych w celu przestrzegania ustawowych zakazów i wyeliminowania dostępu do alkoholu w szczególności osobom nieletnim;

11) Działania związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem narkomanii, w szczególności:

- zapewnienie pomocy terapeutycznej dla osób zagrożonych oraz uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin,

- udzielanie rodzinom, w których występuje problem narkomanii pomocy w formie porad specjalisty terapii uzależnień,

- ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez współpracę z policją, pomocą społeczną,

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej.

12) wspieranie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

## **Rozdział 7**

### **Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13<sup>1</sup> i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego**

§ 6. Działania podejmowane w profilaktyce przeciwdziałania alkoholizmowi:

1) Podjęcie interwencji oraz występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych;

2) w celu sprawdzenia przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, prowadzone będą kontrole w zakresie:

a) przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz obowiązujących uchwał Rady Gminy Czernice Borowe,

b) przestrzegania warunków określonych w udzielonych zezwoleniach,

c) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych, określonej we wniosku o zezwolenie z zasadami usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych określonymi w odrębnej uchwale rady gminy,

3) w przypadku stwierdzenia naruszenia zakazów określonych w art.13<sup>1</sup> i art.15 ustawy podejmuje się interwencje stosowne do charakteru naruszeń w tym działania w charakterze oskarżyciela publicznego.

## **Rozdział 8**

### **Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz realizacji Programu**

§ 7. Określa się zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określonej jako GKRPA:

1) członkowie GKRPA otrzymują wynagrodzenie za realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

**i Przeciwdziałania Narkomanii :**

- a) za wykonywane czynności, o których mowa pkt 1, członkom GKRPA przysługuje ryczałtowe wynagrodzenie za posiedzenie brutto w kwocie 280,00 zł wypłacone raz w miesiącu z dołu do 28 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który wynagrodzenie jest wypłacane,
  - b) za wykonywanie czynności, o których mowa w pkt 1, Przewodniczącemu GKRPA przysługuje ryczałtowe wynagrodzenie za posiedzenie brutto w kwocie 350,00 zł wypłacone raz w miesiącu z dołu do 28 dnia miesiąca, następującego po miesiącu, za który wynagrodzenie jest wypłacane;
- 2) członkowie GKRPA mają prawo do zwrotu kosztów podróży na zasadach określonych dla pracowników zatrudnionych w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

## **Rozdział 9**

### **Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Klubów Integracji Społecznej.**

§ 8. Gmina prowadzi działania związane z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu mające na celu odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i zamieszkania w następujących formach:

- 1) wspieranie działalności stowarzyszeń i klubów abstynenckich,
- 2) wspieranie organizacji działających na rzecz aktywizacji zawodowej osób wychodzących z nałogu alkoholowego,
- 3) organizowanie szkoleń i prelekcji dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie kształcenia umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych.

## **Rozdział 10**

### **Finansowanie zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii**

§ 9.1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pozyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dodatkowy źródłem finansowania mogą być w miarę potrzeb inne środki własne gminy, dotacje celowe, darowizny, zapisy i inne wpływy od osób prawnych i fizycznych.

2. Upoważnia się Wójta Gminy Czernice Borowe do dokonywania przesunięć wydatków.

## **Rozdział 11**

### **Postanowienia końcowe**

§ 10. Sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowuje Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedstawia Radzie Gminy Czernice Borowe do przyjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY  
RADY GMINY**  
  
**Jacek Bartold**

**PRELIMINARZ**  
**wydatków na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania**  
**problemów alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.**

I. Przewidywane wpływy z tytułu opłat wniesionych przez podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż detaliczną i gastronomiczną alkoholu. 36 000,00 zł

II. Planowane wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych 36 000,00 zł

Lp.	Rodzaj zadania	Planowany koszt w zł
1.	Praca Komisji	
	Wynagrodzenie członków komisji	10 920,00
	Podróże służbowe	1 000,00
	Szkolenia komisji	2 000,00
2.	Opinie biegłych sądowych i koszty sądowe	2 000,00
3.	Organizacja wyjazdu terapeutycznego na Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu / spotkania trzeźwościowe w Częstochowie dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.	4 500,00
4.	Świadczenie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych. (Punkt Konsultacyjno Informacyjny- wynagrodzenie terapeuty uzależnień)	6 500,00
5.	Dofinansowanie klubu AA Szansa - spotkanie wigilijne i wielkanocne	1 000,00
6.	Wspieranie jednostek organizacyjnych w działaniach profilaktycznych – zajęcia profilaktyczne, konkursy , inscenizacje, spotkania, prelekcje itp. oraz innych jednostek działających w obrębie pomocy uzależnionym.	2 580,00
7.	Dofinansowanie mitingu otwartego dla mieszkańców gminy Czernice Borowe	2 000,00
8.	Dofinansowanie imprez kulturalno-oświatowych, sportowych dla różnych grup wiekowych w ramach promowania zdrowego stylu życia	2 000,00
9.	Wspieranie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz wspieranie zdrowia psychicznego osób uzależnionych i współuzależnionych	1000,00
10.	Zwrot kosztów dojazdu dla osób podejmujących leczenie odwykowe w Ośrodkach Lecznictwa Odwykowego oraz udzielanie wsparcia finansowego na innego rodzaju działania mające na celu zaprzestanie picia alkoholu.	500,00
	<b>RAZEM:</b>	<b>36 000,00</b>

**PRZEWODNICZĄCY**  
**RADY GMINY**  
*Jacek Bartold*  
**Jacek Bartold**

